

130

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. funkční období

130

Návrh senátního návrhu zákona senátora Libora Michálka,
kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
ve znění pozdějších předpisů

2017

Parlament České republiky

Senát

11. funkční období

2017

N á v r h

senátního návrhu zákona

senátora Libora Michálka,

**kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
ve znění pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne ... 2017,

kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Část první

Čl. I

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb.,

zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb. a zákona č. 454/2016 Sb., se mění takto:

1. V § 17b odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

Část druhá

Účinnost

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti 1. ledna 2018.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

a) Zhodnocení platného právního stavu

Ustanovení § 17b odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů definuje tzv. základní investiční fond. Tento fond požívá daňové zvýhodnění, sazba je u tohoto fondu podle § 21 odst. 2 zákona o daních z příjmů pouze 5%. V zahraničních jurisdikcích je běžné daňové zvýhodnění fondů kolektivního investování (fondy určené veřejnosti), ale u fondů pro kvalifikované investory je zpravidla nezbytné splnit další podmínky pro to, aby takový fond daňové zvýhodnění mohl využívat. Typické jsou podmínky stanovené v ustanovení § 17b odst. 1 písm. c) tj. musí se jednat např. o fond, který aktivně investuje na finančních trzích.

V České republice se fondy pro kvalifikované investory staly doménou developerů. Společnosti jako Central Group, Bemett a další (kompletní seznam fondů registrovaných na burze je uveden v příloze) využívají tohoto finančního nástroje výlučně pro daňovou optimalizaci. Zatím je na trhu pouze 40 fondů, ale regulace je tak nastavena, že se téměř jakákoliv akciová společnost může na investiční fond (pro kvalifikované investory) transformovat a místo sazby daně z příjmů 19% využívat (po registraci akcií na regulovaném trhu) sníženou sazbu 5%. Roční únik na dani z příjmu dosahuje zatím řádu „jen“ několika stovek miliónů korun. Při masovějším využití by se ovšem mohlo jednat o částky miliardové.

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Hlavní princip navrhované právní úpravy spočívá v odbourání mezery zákona, která umožňuje investičním fondům daňovou optimalizaci při velmi jednoduchém splnění formální podmínky zaregistrování akcií na Burze cenných papírů. Jak vyplývá z dat o „obchodování“ (viz odkaz), s akciemi těchto fondů se aktivně neobchoduje. Důvodem je skutečnost, že akcie fondů pro kvalifikované investory jsou v držení buď jedné právnické osoby (většinou developera) nebo skupiny osob jednajících ve shodě. Tyto fondy tak nenaplnují základní charakteristiky fondů, které jsou běžné v zahraničních jurisdikcích, a to diverzifikovaná struktura vlastníků, diverzifikovaná struktura vkladů a diverzifikované investice.

<https://www.pse.cz/udaje-o-trhu/investicni-fondy/kurzovni-listek/fondy-kvalifikovanych-investoru/>

Fakticky se jedná o podobný investiční nástroj, jakým jsou korunové dluhopisy. Stát umožňuje daňové zvýhodnění osobám, aniž by toto daňové zvýhodnění bylo ve veřejném zájmu. Je značné riziko, že tento investiční nástroj bude využíván ve stále větším rozsahu a proto se navrhuje zrušení výjimky v předmětném ustanovení zákona o daních z příjmu.

c) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

d) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie.

Právo Evropské unie se na problematiku upravenou předloženým návrhem nevztahuje.

e) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Navrhovaná právní úprava nekoliduje s vyhlášenými mezinárodními smlouvami, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána.

f) Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí.

Navržená právní úprava má přímý vliv na veřejné rozpočty. Zrušení výjimky by aktuálně přineslo zvýšení daňových příjmů v řádu 600 milionů korun. Nepřijetí navrhované právní úpravy může vést (při předpokládaném růstu počtu fondů s akciemi zaregistrovanými na regulovaném trhu) ke snížení daňových příjmů v řádu miliard korun.

g) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

Úprava nemá dopadů ve vztahu k ochraně soukromí či osobních údajů. Návrh žádným způsobem nemění dosavadní praxi v oblasti ochrany soukromí či osobních údajů.

h) Zhodnocení korupčních rizik.

Tato úprava snižuje korupční rizika při vyřizování žádostí fondů kvalifikovaných investorů o registraci akcí na regulovaných trzích.

Zvláštní část

K čl. I

Navrhuje se zrušení výjimky uvedené v ustanovení § 17b odst. 1 písmeno a), neboť formální registrace akcí na Burze cenných papírů nezakládá relevantní důvod pro daňové zvýhodnění. Jako zcela postačující se jeví zvýhodnit ty investiční fondy, které aktivně na finančních trzích investují (viz např. ustanovení § 17b odstavec 1 písm. c) dosavadní právní úpravy).

K čl. II

Účinnost navrhované novely zákona se navrhuje od 1.1.2018.

Investiční fondy podle § 17b odst. 1 písm. a)	zisk před zdaněním 2016 (v tisících Kč)
REGIONAL IFPZK	108101
REZIDENČNÍ IFPZK	17558
1POD IMPŽSD IFPZK	25998
2POD IMPŽSD IFPZK	-3834
3POD IMPŽSD IFPZK	19626
4POD IMPŽSD IFPZK	8506
APOLLONPRO IFPZK	43966
APS FUND ALPHA	14109
BEMETT NEM. UIF	122047
BUDĚJOVICKÁ IFPZK	51150
CENTR.GROUP UIF II	632598
CENTRAL GROUP UIF	280817
ČEZ OZ UIF	604024
COMES IFPZK	21285
CONVENIO IFPZK	1374
CREAM SICAV	331718
DEKINVEST ALFA	126092
DOLFIN 2 IFPZK	-376
DOLFIN IFPZK	-28
EXAFIN IFPZK	1307
FOCUS IFPZK	7603
IFIS	198298
IMOS	230009
IMPRE/IMPERA PREMIUM	-46152
INFOND	226161
LUCROS	439768
MALOJA	-342
METRONEM	96833
NOVA GE OPF REDSID	54501
OUTULNÝ	73202
PATRONUS 3 SICAV	58607
PILSENINVEST SICAV	113468
PPM	42771
PRAGORENT	144471
SAFETY REAL	-1526
SAFICHEM	18549
STING	63325
TISORFOND	27527
UNIMEX GROUP	146000
	4191010

Platné znění s vyznačením navrhované
změny zákona o daních z příjmů

§ 17b Základní investiční fond

(1) Základním investičním fondem se pro účely tohoto zákona rozumí

~~a) investiční fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, jehož akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu,~~

~~a b)~~ podílový fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,

~~b e)~~ investiční fond a podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy investující v souladu se svým statutem více než 90 % hodnoty svého majetku do

1. investičních cenných papírů,
2. cenných papírů vydaných investičním fondem nebo zahraničním investičním fondem,
3. účastí v kapitálových obchodních společnostech,
4. nástrojů peněžního trhu,
5. finančních derivátů podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
6. práv vyplývajících ze zápisu věcí uvedených v bodech 1 až 5 v evidenci a umožňujících oprávněnému přímo nebo nepřímo nakládat s touto hodnotou alespoň obdobným způsobem jako oprávněný držitel,
7. pohledávek na výplatu peněžních prostředků z účtu,
8. úvěrů a zápůjček poskytnutých investičním fondem,

~~c d)~~ zahraniční investiční fond srovnatelný s fondem uvedeným v písmenech a) až c), pokud

1. je jeho domovským státem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy členský stát Evropské unie nebo stát tvořící Evropský hospodářský prostor,
2. prokáže, že je obhospodařován na základě oprávnění srovnatelného s oprávněním k obhospodařování investičního fondu vydávaného Českou národní bankou a obhospodařovatel podléhá dohledu srovnatelnému s dohledem České národní banky,
3. má statut nebo dokument srovnatelný se statutem, ze kterého lze zjistit, že se jedná o zahraniční fond srovnatelný s fondem uvedeným v písmenech a) až c), a
4. prokáže, že se podle práva jeho domovského státu jeho příjmy ani z části nepřiřítají jiným osobám.“.